

ADRESAREA

Dnei Tatiana BADAN, președintele CALM din cadrul ceremoniei dedicate Zilei Autonomiei Locale și Lucrătorului din APL

Dragi prieteni și stimați colegi,

Vă salut din numele Congresului Autorităților Locale din Moldova și să vă FELICIT din tot sufletul cu această zi deosebită pentru fiecare din noi, toți cei care activează în cadrul administrației publice locale. Astăzi ne-am adunat aici pentru a celebra de fapt a treia aniversare a Zilei Autonomiei Locale și a Lucrătorului din Administrația Publică Locală, sărbătoare profesională care a fost instituită la inițiativa CALM de către Guvernul Republicii Moldova la 8 februarie 2012 și care se sărbătorește în fiecare an pe data de 1 februarie.

Alegerea zilei de 1 februarie nu a fost întâmplătoare. De fapt, această zi a devenit pentru comunitățile locale și administrația publică locală din Republica Moldova, una extrem de importantă și simbolică din mai multe motive. În primul rând, anume pe 1 februarie 1998, a intrat în vigoare pentru Republica Moldova Carta Europeană a Autonomiei Locale, care este un act internațional fundamental care stabilește garanții internaționale pentru autonomia locală, drepturile și interesele comunităților locale. Totodată, data de 1 februarie poate fi considerată ZIUA când în Republica Moldova s-a afirmat cu adevărat AUTONOMIA și PUTEREA LOCALĂ ! Atunci când pe data de 1 februarie 2013, mai mult de jumătate din primarii din Republica Moldova, indiferent de viziunile sale politice, s-au manifestat cu adevărat ca o GVERNARE/PUTERE LOCALĂ și au ieșit în Piața Marii Adunări Naționale pentru a cere continuare procesului de descentralizare, oprirea discriminării și abuzurilor împotriva reprezentanților APL, respect pentru cei care acționează în administrația locală. Acest act de unitate, curaj și avânt civic din partea reprezentanților APL a fost ceva excepțional și nemaivăzut. Anume în acel moment, s-a văzut că în Republica Moldova au loc cu adevărat schimbări profunde de mentalitate în rândul autorităților locale, că autoritățile locale nu mai acceptă mai mult să fie tratați cu neglijență, că ele cu adevărat constituie o PUTERE, care trebuie să fie respectată și luată în considerație.

Stimați colegi,

În prezent, această sărbătoare profesională, reprezintă o ocazie bună, de a evalua situația care există în domeniul descentralizării și autonomiei locale.

Trebuie să constăm că reformele în domeniul descentralizării și autonomiei locale și-au pierdut din elan și au devenit sterile, fiind târăgănite și chiar blocate. Majoritate acestor reforme s-au oprit la nivelul documentelor de politici, strategii, planuri de acțiuni care rămân neimplementate. De exemplu, planul de acțiuni al Strategiei Naționale de Descentralizare expiră în 2015 nefiind implementat nici 10%. În același timp, acțiunile concrete, simple și urgente care ar schimba situația spre bine și ar insufla încredere și speranță în rândurile APL, întârzie să vină. Mai mult ca atât, observăm că locul și rolul Administrației Publice Locale, în procesul de modernizare și dezvoltare a Republicii Moldova, NU este încă pe deplin înțeles și recunoscut de către clasa politică și guvernamentală. Administrația publică Locală în continuare și absolut greșit este privită de mulți ca o anexă neputincioasă al administrației centrale iar reprezentanții APL sunt tratați, de regulă, ca cea mai inferioară treaptă funcționarilor publici. Ceea ce se manifestă prin modul de salarizare, controale excesive, impunerea de sarcini fără acoperire financiară, interpretarea subiectivă a legilor etc.

Toate acestea, contrar literei și sensului Constituției, Cartei Europene a Autonomiei Locale și nu în ultimul rând, contrar opiniei cetățenilor care în topul încrederii cetățenilor, plasează administrația publică locă printre primele locuri alături de biserică! Considerăm că o astfel de abordare, această ruptură între guvernarea centrală și cea locală, constituie unul din principalele impedimente în calea dezvoltării comunităților noastre locale, dar și a Republicii Moldova în general. Deoarece, fără un proces de descentralizare efectiv, fără o GUVENARE LOCALĂ puternică, fără comunități locale dezvoltate - NU poate exista o administrație publică centrală efectivă și NU poate exista o Republica Moldova DEZVOLTATĂ! Mai mult ca atât, suntem siguri că nici o reformă din domeniul economiei, justiției, luptei cu corupția, educație, social etc. **NU pot avea succes și vor rămâne doar pe hârtie**, în condițiile păstrării actualului sistem politic și de administrație publică extrem de centralizat, politizat, clientelar, depășit și inefectiv, dominat de anumite grupuri înguste de interese aflate în afara controlului real din partea societății. De fapt, anume descentralizarea politică, economică, administrativă și financiară reprezintă, în viziunea noastră, constituie acea soluție esențială, care ar asigura avansarea reformelor în toate celelalte domenii în scopul modernizării și dezvoltării țării noastre.

Credem că actualmente NU există NICI UN motiv sau temei de a târăgăna implementarea reformelor în domeniul descentralizării și consolidării autonomiei locale. Toate direcțiile, obiectivele și acțiunile care urmează a fi întreprinse în domeniul dat de către viitoarea guvernare, fiind prevăzute expres în Strategia Națională de Descentralizare și planul său de acțiuni, Planul de acțiuni privind implementarea acordului de asociere, precum și în ultimele Recomandări ale Adunării Parlamentare și Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei din 2012 și 2013. Iar primul pas care urmează a fi realizat de actuala guvernare ar fi adoptarea în regim prioritar a proiectelor de legi restante și care vizează achizițiile publice, accesul la curtea constituțională și schimbarea destinației terenurilor, consolidarea bazei fiscale locale etc.

Stimați colegi, în afară de cele menționate mai sus, această zi este o ocazie suplimentară de a aduce un omagiu și apreciere binemeritată tuturor reprezentanților APL care au muncit și mai muncesc zi de zi în interesul comunităților locale. Cunoaștem cu toții că

până în prezent, această categorie de persoane nu prea a beneficiat de o atenție și apreciere corespunzătoare din partea statului. Aceasta, în pofida rolului deosebit de important pe care-l joacă autoritățile locale în procesul de modernizarea și dezvoltare a comunităților locale; în pofida faptului că primarii sunt unica autoritate publică din stat aleasă direct și în pofida faptului că conform tuturor sondajelor de opinie, autoritățile locale beneficiază de cea mai înaltă încredere din partea cetățenilor, alături de biserică.

Deși, nu prea suntem noi cei din domeniul administrației locale deseori menționați și luați în considerație de către factorii decizionali naționali, totuși din propria experiență cunosc cat de important este ca efortul tău considerabil și deseori titanic, să fie apreciat la justa valoare atât de către cetățeni, câte și de către autorități. Aprecieri, care înseamnă nu altceva decât o manifestare adevărată de atitudine, respect și stimă față de instituția alesului local și al lucrătorului din APL, care se dedică în întregime unei cauze nobile și deloc ușoare în condițiile Republicii Moldova: îmbunătățirea calității vieții cetățenilor din localitățile noastre, iar implicit și a cetățenilor din întreagă țară.

Iată de ce, stimați colegi, CALM a inițiat încă doi ani în urmă procedura de omagiere și menționare sistematică a reprezentărilor APL care s-au manifestat în atât pe plan local, cât și în interesul general al APL. Practică care sperăm să fie preluată de către organele de stat corespunzătoare.

În fine dar nu în ultimul rând, nu pot să nu menționezi și mulțumesc din tot sufletul partenerilor și prietenilor externi ale Republicii Moldova, care susțin procesul de descentralizare și dezvoltare locală. Mult-stimați reprezentanți ai Germaniei, SUA, României, Suediei, Danemarca, Norvegiei, Cehiei, Slovaciei, Ungariei, ONU. Vă mulțumim mult și sperăm că veți continua să susțineți acest domeniu de reforme extrem de important pentru Republica Moldova.

Stimați colegi,

Vă doresc tuturor multă sănătate și succes în activitatea DVS în interesul comunităților locale. Totodată să nu uităm cuvintele înaintașilor noștri ca ”PRINI UNIRE SE REALIZEAZĂ FAPTE MARI”. Să fim uniți, consolidați și sunt sigură că vom reuși să schimbăm lucrurile spre bine în comunitățile noastre și în țară! La mulți ani autonomie locală!

**BADAN Tatiana,
Primar de Selemet, Cimișlia
Președintele CALM**

31.01.2015